

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI

HOTĂRÎRE

**cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la
clasificarea activelor și angajamentelor condiționale**

nr. 231 din 27.10.2011

(în vigoare 01.01.2012)

Monitorul Oficial nr.216-221 art.2007 din 09.12.2011

* * *

ÎNREGISTRAT:

Ministerul Justiției

al Republicii Moldova

nr.856 din 1 decembrie 2011

Ministru _____ Oleg EFRIM

În temeiul art.5, 11, 44 din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.56-57, art.624), cu modificările și completările ulterioare și art.25, 28, 33, 40 din Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.78-81, art.199), cu modificările și completările ulterioare, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale, conform anexei nr.1.
2. Se abrogă unele hotărâri ale Băncii Naționale a Moldovei, conform anexei nr.2.
3. Băncile, în termen de 3 luni din data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, își vor aduce activitatea în corespundere cu prevederile Regulamentului menționat la punctul 1 din prezenta hotărâre.
4. Activele trecute la pierderi din contul reduceri pentru pierderi la active care la situația din 31 decembrie 2011 au fost reflectate la conturile extrabilanțiere, odată cu restabilirea lor în bilanțul contabil vor fi clasificate în categoria "compromise".
5. Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare la 1 ianuarie 2012.

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE
ADMINISTRAȚIE
AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI**

**Dorin
DRĂGUȚANU**

Chișinău, 27 octombrie 2011.

Nr.231.

Anexa nr.1
la Hotărârea Consiliului de administrație
al Băncii Naționale a Moldovei
nr.231 din 27 octombrie 2011

REGULAMENT

cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale

I. DOMENIUL DE APLICARE ȘI NOȚIUNI

1. Regulamentul cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale (în continuare – Regulament) se aplică de către bănci în scopuri prudențiale la clasificarea și calcularea mărimii reducerilor pentru pierderi la active și la angajamentele condiționale ale băncii supuse riscului de credit și anume:

1) la următoarele active:

a) conturi "Nostro" în bănci (inclusiv mijloacele ce reprezintă rezerve pentru decontări cu sistemele internaționale de plăți);

b) plasări în bănci (inclusiv plasările overnight care nu au depășit termenul de rambursare stipulat în actul juridic încheiat între plăți, mijloacele ce reprezintă rezerve pentru decontări cu sistemele internaționale de plăți);

c) valori mobiliare a cost amortizat;

d) deținerile băncilor în capitalul întreprinderilor;

e) credite (inclusiv plasările overnight care au depășit termenul de rambursare stipulat în actul juridic încheiat între părți, factoringul, cambiile, cambiile scontate, cardurile de credit, overdrafturile temporare permise, overdrafturile neautorizate ce depășesc suma de 100 de lei, finanțarea tranzacțiilor comerciale, acordurile REPO, plasările-garanții în bănci, datoriile debitoare privind leasingul financiar și alte substituențe directe de credit (active cu proprietăți asemănătoare creditelor la care evaluarea gradului de risc se efectuează similar creditelor));

f) datorii debitoare pe investiții capitale și imobilizări necorporale;

g) datorii debitoare aferente decontărilor documentare;

h) datorii debitoare aferente decontărilor cu persoane fizice și juridice;

i) active (bunuri) transmise în posesie/achiziționate în schimbul rambursării datoriei;

j) dobânzi și alte sume calculate și reflectate în evidența contabilă a băncii care urmează să fie primite;

2) la următoarele angajamente condiționale ale băncii de acordare și investire pe viitor a mijloacelor bănești (cu excepția celor care conform punctului 4 din anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.111/2018 (în continuare - *Regulamentul nr.111/2018*), sunt distribuite la categoria cu risc scăzut) (în continuare – angajament condițional):

a) obligații de procurare a valorilor mobiliare/deținerilor băncilor în capitalul întreprinderilor;

b) acreditive și garanții emise (cu excepția acreditivelor și garanțiilor acoperite cu mijloace bănești);

c) obligații de acordare pe viitor a creditelor;

c¹) obligații de plasare a depozitelor în viitor;

d) trate acceptate;

e) cambii vândute cu andosamentul băncii.

[Lit.f) abrogată prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

Noțiunile și esența categoriilor de active și angajamente condiționale pentru care se aplică prezentul Regulament se determină în conformitate cu legislația în vigoare și Standardele Internaționale de Raportare Financiară.

[Pct.1 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.1 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

[Pct.1 modificat prin Hot.BNM nr.240 din 09.12.2013, în vigoare 24.01.2014]

2. În sensul prezentului Regulament se utilizează următoarele noțiuni:

a) **activ expirat** – activul, a cărui plată în vederea rambursării/stingerii n-a fost achitată mai mult de 30 zile de la data scadenței plăților prevăzute de contract. În cazul în care un activ devine expirat și soldul acestuia se consideră expirat;

b) **activ renegociat** – activul nerambursat/nestins (activ inițial), la care ulterior, în baza unui acord, au fost modificate termenele de efectuare a plăților expirate. Pentru calificarea activului ca renegociat, în cadrul renegocierii oricărui activ, pot fi stabilite condiții preferențiale prin reducerea ratei dobânzii și/sau sumei activului inițial (sumei specificate în contract), ținând cont de înrăutățirea situației financiare a contrapărții;

c) **activ prelungit** – activ al cărui termen de rambursare/stingere a plății, stabilite conform contractului, este prelungit în baza unui acord. Pentru calificarea activului ca prelungit, acordul trebuie să fie semnat înainte de calificarea activului ca expirat conform termenului de plată prevăzut în contractul inițial. Determinarea stării de expirare a activului se efectuează în baza contractului inițial și conform noțiunii "activ expirat";

d) **contraparte** – persoana care reprezintă parte a contractului încheiat cu banca și are anumite obligații față de bancă aferente activelor/angajamentelor condiționale supuse riscului de credit;

e) **plată** – dobînda sau suma inițială a activului și dobînda, sau o parte a activului și dobînda, sau o parte a activului achitată în conformitate cu condițiile și modul de rambursare/stingere a activului prevăzute în contract;

f) **reduceri pentru pierderi la active și angajamente condiționale** – rezerve pentru absorbirea pierderilor estimate ca urmare a evaluării activelor/angajamentelor condiționale supuse riscului de credit;

g) **situație financiară** ? totalitate sistematizată de indicatori ce caracterizează situația patrimonială și financiară, existența și fluxul capitalului propriu și al mijloacelor bănești ale entității pe o perioadă de gestiune, inclusiv situațiile financiare complete și/sau simplificate prevăzute de Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017.

[Pct.2 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.2 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

[Pct.2 modificat prin Hot.BNM nr.301 din 20.12.2012, în vigoare 27.12.2012]

II. REDUCERI PENTRU PIERDERI LA ACTIVE ȘI LA ANGAJAMENTELE CONDIȚIONALE

3. Banca este obligată să calculeze reducerile pentru pierderi la active/angajamentele condiționale în mărimile prevăzute la capitolul IV.

4. Banca clasifică activele și angajamentele condiționale cel puțin lunar la ultima dată a perioadei gestionare, în corespundere cu prezentul Regulament și cu politica și procedurile proprii, elaborate de fiecare bancă în corespundere cu acesta.

[Pct.4 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

5. Activele noi se clasifică la momentul constatării ca activ (aparitiei activului) în bilanțul băncii, iar angajamentele condiționale noi – la momentul încheierii contractului în baza căruia apar sau vor apărea obligațiunile băncii înregistrate în evidența contabilă la conturile extrabilanțiere. În baza clasificării, mărimea calculată a reducerilor pentru pierderi la active/angajamentele condiționale se determină în conformitate cu capitolul IV.

6. Reducerile pentru pierderi la active și la angajamentele condiționale calculate conform prezentului Regulament nu se reflectă în evidența contabilă prin conturile de venit sau cheltuieli.

7. În cazul în care mărimea reducerilor pentru pierderi la active și la angajamentele condiționale, calculată conform prezentului Regulament, prevalează valoarea reducerilor pentru pierderi din deprecierea acelorași active și provizioanelor pentru pierderi la aceleași angajamente condiționale, formate conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, diferența respectivă se deduce din fondurile proprii de nivel 1 de bază.

III. CLASIFICAREA ACTIVELOR ȘI ANGAJAMENTELOR CONDIȚIONALE

8. Anterior evaluării activului și angajamentului condițional al băncii, valoarea acestuia se diminuează cu valoarea garanțiilor menționate la punctul 36 subpunctele 3) și 6) din Regulamentul cu privire la expunerile mari, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.109/2019 (în continuare - Regulamentul nr.109/2019), dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de aceste subpuncte.

[Pct.8 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.8 modificat prin Hot.BNM nr.240 din 09.12.2013, în vigoare 24.01.2014]

9. La evaluarea activelor și angajamentelor condiționale banca va ține cont cel puțin de următoarele:

a) situația financiară curentă a contrapărții evaluată din punctul de vedere al capacității de onorare a angajamentelor;

Situația financiară curentă a persoanelor juridice se va evalua cel puțin în baza bilanțului contabil, a situației de profit și pierdere, a situației modificărilor capitalului propriu și a situației fluxurilor de numerar, actualizate semestrial, cu excepția debitorilor, la care suma tuturor creditelor (suma specificată în contract):

- depășește echivalentul sumei de 5 milioane de lei, pentru care obținerea, analiza și monitorizarea informației privind situația financiară va fi cu o periodicitate trimestrială;

- nu depășește echivalentul sumei de 1 milion de lei, pentru care obținerea, analiza și monitorizarea informației privind situația financiară va fi cu o periodicitate anuală.

Pentru persoanele juridice banca va obține situațiile financiare trimestriale/semestriale în termen de 60 de zile și cele anuale în termen de 120 de zile de la ultima zi a perioadei de gestiune.

Situația financiară curentă a persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, a întreprinderilor individuale, a gospodăriilor țărănești, a persoanelor fizice care practică activitate profesională în sectorul justiției și a birourilor înființate de acestea, precum și a cabinetelor individuale ale medicilor de familie se va evalua cu periodicitatea prevăzută pentru persoanele juridice în baza situațiilor financiare prescurtate sau simplificate sau, după caz, în baza indicatorilor, stabiliți de către bancă, privind situația patrimonială și financiară a acestora, dar care vor include obligatoriu informații privind veniturile din vânzări, profitul net înregistrat, situația mișcărilor de numerar, creanțele, capitalul propriu și datoriile acestora. Pentru persoanele menționate în prezentul alineat banca va obține situațiile financiare semestriale în termen de 60 de zile și cele anuale în termen de 120 de zile de la ultima zi a perioadei de gestiune.

Situația financiară curentă a persoanelor fizice care nu practică activitate de întreprinzător se va evalua cel puțin anual în baza indicatorilor stabiliți de bancă privind situația patrimonială și financiară a acestora care se va obține în termen de 120 de zile de la ultima zi a perioadei de gestiune;

b) respectarea condițiilor contractuale;

c) capacitatea de plată a contrapărții bazată pe evoluția istorică financiară și/sau estimările viitoare ale fluxului mijloacelor bănești;

d) valoarea curentă de comercializare a obiectului gajului și gradul de lichiditate a acestuia pe piața Republicii Moldova;

e) mediul de afacere al contrapărții, starea sectorului economic în care activează și poziția în cadrul acestui sector;

f) istoria de credit privind respectarea de către contraparte a obligațiilor asumate prin contractele de credit;

g) respectarea business-planului sau argumentării tehnico-economice (inclusiv cu modificările și completările ulterioare);

h) situația financiară și capacitatea de plată a persoanei care constituie o garanție personală (fidejusiune) sau a asigurătorului, cu excepția creditelor acordate persoanelor fizice în sumă (suma specificată în contract) cumulativă de până la 400 mii de lei și a creditelor acordate persoanelor juridice, persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, întreprinderilor individuale, gospodăriilor țărănești, persoanelor fizice care practică activitate profesională în sectorul justiției și birourilor înființate de acestea, precum și cabinetelor individuale ale medicilor de familie în sumă (suma specificată în contract) cumulativă de până la 1 milion de lei.

În cazul debitorilor - persoane fizice, situația financiară a fidejusorilor se va evalua cel puțin anual, indiferent de tipul fidejusorului.

În cazul debitorilor - persoane juridice și al debitorilor - persoane fizice care practică activitate de întreprinzător, al întreprinderilor individuale, al gospodăriilor țărănești, al persoanelor fizice care practică activitate profesională în sectorul justiției și al birourilor înființate de acestea, precum și al cabinetelor individuale ale medicilor de familie, situațiile financiare ale fidejusorilor se vor evalua cel puțin semestrial, cu excepția fidejusorilor - persoane fizice care nu practică activitate de întreprinzător, a căror situație financiară se va evalua cel puțin anual, indiferent de tipul debitorului;

i) alți factori care pot afecta respectarea de către contraparte a condițiilor contractuale.

[Pct.9 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.9 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

10. În cazul angajamentului condițional, după determinarea valorii conform pct.8, acestuia i se aplică factorul de transformare creditoare în conformitate cu cerințele punctelor 6 și 7 din Regulamentul nr.111/2018.

[Pct.10 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

11. După aplicarea prevederilor pct.8 și 10, activele și angajamentele condiționale se evaluează și se includ în una din categoriile expuse la pct.13-17.

12. Nu se supun clasificării și nu se calculează reduceri pentru pierderi la:

a) elementele de active/angajamente condiționale menționate la punctul 6 din Regulamentul nr.109/2019;

b) elementele de active/angajamente condiționale menționate la punctul 36 subpunctele 1) - 6) și 8) - 10) din Regulamentul nr.109/2019;

c) overdrafturile neautorizate ce nu depășesc suma de 100 de lei.

[Pct.12 în redacția Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

13. Activ/angajament condițional standard.

Activul/angajamentul condițional se consideră standard în cazul în care nici una din definițiile expuse la pct.14-17 nu este aplicabilă și dacă persistă, următorii factori:

a) nu are plăți expirate;

b) sînt respectate toate condițiile contractuale, inclusiv cerințele de constituire a garanției;

c) nu a fost renegociat;

d) situația financiară a contrapărții și fluxurile mijloacelor bănești viitoare estimate atestă o înaltă capacitate de executare a angajamentelor acesteia și executarea obligațiunilor curente și viitoare;

e) banca dispune de informații actualizate privind situația financiară a contrapărții și a persoanei care constituie o garanție personală (fidejusiune) pentru datoriile contrapărții, cu excepția cazurilor când fidejusiunea constituie:

- o garanție suplimentară care nu reprezintă tipul principal de garanție a creditului;

- o garanție a creditelor acordate persoanelor fizice în sumă (suma specificată în contract) cumulativă de până la 400 mii de lei;

- o garanție a creditelor acordate persoanelor juridice, persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, întreprinderilor individuale, gospodăriilor țărănești, persoanelor fizice care practică activitate profesională în sectorul justiției și birourilor înființate de acestea, precum și cabinetelor individuale ale medicilor de familie în sumă (suma specificată în contract) cumulativă de până la 1 milion de lei;

f) nu este nici un motiv de a considera că banca în prezent sau pe viitor va fi expusă riscului pierderii.

[Pct.13 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.13 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

[Pct.13 modificat prin Hot.BNM nr.301 din 20.12.2012, în vigoare 27.12.2012]

14. Activ/angajament condițional supravegheat.

Activul/angajamentul condițional se va considera supravegheat, în cazul în care capacitatea de plată a contrapărții/persoanei care constituie o garanție personală (fidejusiune) este una bună, gradul de lichiditate a obiectului gajului (constituit) are caracteristici stabile, banca a primit toate informațiile și datele necesare evaluării situației financiare, dar persistă și, cel puțin, unul din următorii factori:

a) există probleme potențiale legate de situația financiară a contrapărții, iar în cazul creditului și de garantarea acestuia;

a¹) asupra garanției este aplicat sechestrul sau interdicție, altele decât cele aplicate în favoarea băncii. Prevederea nu se aplică în cazul în care la un activ există garanții suficiente în afară de cele sechestrate sau cu interdicții. Verificarea existenței sechestrului/interdicțiilor asupra garanției se efectuează periodic, după cum urmează: pentru bunurile imobile - cel puțin anual, pentru celelalte tipuri de garanții - în conformitate cu politicile și procedurile interne ale băncii;

b) există probleme potențiale privind executarea obligațiilor contrapărții din cauza fluxurilor mijloacelor bănești neregulate (cu excepția celor cu caracter sezonier) și dificil de controlat, deși bonitatea lor nu s-a deteriorat;

[Lit.c) exclusă prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

d) recuperarea plăților se face cu întârziere de la 31 până la 90 de zile;

e) a avut loc cel puțin o modificare ale termenelor de achitare a plăților prestabilite conform contractului;

e¹) activul este utilizat în alte scopuri decât cele prevăzute în contract, în valoare ce nu depășește 5% din suma activului inițial (suma specificată în contract), cu excepția creditelor prevăzute la punctul 33;

f) nu se respectă îndeplinirea business-planului sau a argumentării tehnico-economice (inclusiv cu modificările și completările ulterioare);

g) alți factori similari care constituie motive pentru clasificarea activului ca supravegheat.

[Pct.14 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.14 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

15. Activ/angajament condițional substandard.

Activul/angajamentul condițional se consideră substandard în cazul în care, banca are certitudinea privind deservirea și rambursarea activului, dar există riscul pierderilor mai înalt decât cel obișnuit provocat de, cel puțin, unul din următorii factori:

a) situația financiară a contrapărții se înrăutățește;

b) garanția este insuficientă sau se înrăutățește (ca rezultat al actualizării valorii de gaj nu se respectă gradul de acoperire cu gaj, stabilit de Consiliul băncii în reglementările interne ale băncii);

c) banca nu a primit informații actualizate suficiente privind situația financiară a contrapărții și a persoanei care constituie o garanție personală (fidejusiune) pentru datoriile contrapărții, sursele de rambursare a datoriilor, justificarea utilizării creditului conform scopului expus în contractul de credit, precum și alte documente aferente activității contrapărții;

c¹) activul este utilizat în alte scopuri decât cele prevăzute în contract, în valoare ce depășește 5% din suma activului inițial (suma specificată în contract), cu excepția creditelor prevăzute la punctul 33;

c²) graficul de rambursare a sumei de bază a activului nu corespunde specificului de activitate a debitorului sau scopului activului și nu există o justificare în acest sens;

d) fluxurile mijloacelor bănești ale contrapărții/persoanei care constituie o garanție personală (fidejusiune) sînt estimate a fi insuficiente pentru executarea regulată a obligațiunilor/executarea garanției;

d¹) contrapartea admite plăți expirate de la 31 de zile până la 90 de zile cel puțin de două ori pe parcursul ultimelor 6 luni până la data clasificării;

e) recuperarea plăților se face cu întârziere de la 91 pînă la 180 de zile;

f) alți factori similari care constituie motive pentru clasificarea activului ca substandard.

[Pct. 15 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct. 15 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

16. Activ/angajament condițional dubios (îndoielnic).

Activul/angajamentul condițional se consideră dubios (îndoielnic) în cazul în care există un risc înalt al pierderilor provocat de, cel puțin, unul din următorii factori:

a) există probleme, inclusiv legate de situația financiară și mediul de afaceri al contrapărții, precum și de deteriorarea surselor de rambursare a datoriilor, care pun la îndoială și scad probabilitatea satisfacerii creanțelor actuale/viitoare ale băncii aferente activului/angajamentului condițional în volum deplin în baza circumstanțelor, condițiilor create;

b) probabilitatea pierderilor este extrem de mare, dar există anumiți factori importanți, concreți și bine argumentați care în curînd se vor realiza și care pot contribui la satisfacerea totală sau parțială a creanțelor actuale/viitoare ale băncii aferente activului/angajamentului condițional;

b¹) contrapartea admite plăți expirate de la 91 de zile cel puțin de două ori pe parcursul ultimelor 9 luni până la data clasificării;

c) recuperarea plăților se face cu întârziere de la 181 pînă la 360 de zile;

d) a fost intentat proces de insolabilitate a contrapărții pe parcursul relațiilor contractuale aferente acestui activ/angajament condițional;

e) activul/angajamentul condițional face obiectul unui litigiu în instanța de judecată;

f) alți factori similari care constituie motive pentru clasificarea activului ca dubios (îndoielnic).

Clasificarea acestui activ/angajament condițional în categoria "compromis (pierderi)" se amîină pînă la o determinare mai precisă a stării activului/angajamentului condițional dat.

[Pct. 16 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct. 16 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

17. Activ/angajament condițional compromis (pierderi).

Activul/angajamentul condițional se consideră compromis (pierderi), în cazul în care la momentul clasificării nu pot fi satisfăcute creanțele actuale/viitoare ale băncii aferente acestuia, nu există argumente în favoarea faptului că activul poate fi recuperat și persistă, cel puțin, unul din următorii factori:

- a) contrapartea se află în proces de lichidare (cu excepția băncilor în proces de lichidare din Republica Moldova și a contrapărților a căror datorii sînt garantate cu imobil);
- b) obiectul gajului lipsește;
- c) recuperarea plăților se face cu întârziere de 361 de zile și mai mult;
- d) alți factori similari care constituie motive pentru a considera ferm că recuperarea activului nu este posibilă.

[Pct.17 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

18. Dacă activele/angajamentele condiționale pot fi clasificate diferit, conform criteriilor date, acestea se referă la o categorie mai dură.

19. Prelungirea și renegocierea unui activ nu poate să determine clasificarea acestuia într-o categorie mai bună, decît cea care a fost la data prelungirii sau renegocierii.

20. Activele/angajamentele condiționale clasificate ca substandard, dubios și compromis sînt considerate neperformante.

21. În cazul în care contrapartea băncii dispune de mai multe active/angajamente condiționale acordate de aceeași bancă și oricare dintre acestea sunt clasificate ca neperformante, toate datoriile contrapărții vor fi clasificate în cea mai dură categorie de active/angajamente condiționale neperformante, în care a fost clasificată cel puțin una din datoriile contrapărții.

În cazul debitorilor ce fac parte dintr-un grup de clienți aflați în legătură (conform noțiunii "grup de clienți aflați în legătură" definite în Regulamentul nr.109/2019) cu contrapartea, activele/angajamentele condiționale acordate debitorilor din acest grup se clasifică în cea mai dură categorie în care sunt clasificate datoriile contrapărții, dacă se întrunesc cumulativ următoarele criterii:

- a) banca are expuneri neperformante față de contraparte care sunt clasificate într-o categorie mai dură față de expunerile altor debitori din grupul de clienți aflați în legătură;
- b) debitorul se află în relație de strînsă legătură pe baza dependenței economice stabilită în conformitate cu prevederile Secțiunii 3 Capitolului 1 din anexa nr.2 la Regulamentul nr.109/2019 (debitorii care urmează a fi clasificați mai dur sunt dependenți economic de contrapartea neperformantă).

[Pct.21 în redacția Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.21¹ abrogat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.21¹ introdus prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

22. În cazul în care satisfacerea creanțelor băncii aferente anumitor active/angajamente condiționale evaluate conform punctelor 13-17 poate fi influențată și de circumstanțele, și de condițiile existente într-o țară străină ca urmare a evaluării activelor/angajamentelor condiționale respective, acestea se vor include în una din următoarele categorii (conform nivelului de calitate a creditului prevăzut în anexa nr.4 la Regulamentul nr.111/2018):

- 1) Standard – corespunde cu nivelul 1 sau 2 de calitate a creditului;
- 2) Supravegheat – corespunde cu nivelul 3 de calitate a creditului;
- 3) Substandard – corespunde cu nivelul 4 de calitate a creditului;
- 4) Dubios (îndoielnic) – corespunde cu nivelul 5 de calitate a creditului;
- 5) Compromis (pierderi) ? corespunde cu nivelul 6 de calitate a creditului.

[Pct.22 în redacția Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

23. În cazul în care ratingul atribuit unei țări/contrapărți diferă de la o ECAI la alta, se ia în considerație ratingul ECAI care a atribuit ratingul cel mai mic.

[Pct.23 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.23 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

24. Țara care nu a fost evaluată de către ECAI în condițiile pct.22 va fi evaluată de către bancă, de sine stătător, în baza politicilor și procedurilor sale interne.

[Pct.24 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

25. În situația în care clasificarea activului/ angajamentului condițional conform pct.13-17 și 22 este diferită, acesta se referă la categoria mai dură.

[Pct.25 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.25 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

26. Constatarea unui activ ca activ expirat nu are drept efect anularea datoriilor aferente activului ale debitorului sau ale altei contrapărți obligate și nu afectează dreptul băncii de a cere efectuarea plăților respective sau executarea altor creanțe aferente activului.

IV. REZERVAREA NECESARĂ A MIJLOACELOR CALCULATE PRIVIND REDUCERILE

PENTRU PIERDERI LA ACTIVE ȘI LA ANGAJAMENTELE CONDIȚIONALE

27. Suma necesară a mijloacelor privind reducerile pentru pierderi la active/angajamente condiționale se calculează în următoarele mărimi de la suma activelor/angajamentelor condiționale din fiecare categorie de clasificare conform pct.13-17 sau pct.22:

1) Standard	2%
2) Supravegheate	5%
3) Substandard	30%
4) Dubioase (îndoielnice)	60%
5) Compromise (pierderi)	100%

[Pct.27 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.27 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

V. POLITICI PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI DE CREDIT

[Cap.V (pct.28-29) abrogat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

VI. PARTICULARITĂȚILE CLASIFICĂRII UNOR ACTIVE ȘI ANGAJAMENTE CONDIȚIONALE

30. Activul/angajamentul condițional (cu excepția activului/angajamentului condițional aferent cardurilor de credit și activului/angajamentului condițional care reprezintă rezerve pentru decontări cu sistemele internaționale de plăți, liniilor de credit, inclusiv revolving, cu condiția că la data prelungirii toate plățile sînt achitate și situația financiară atestă capacitatea de executare a angajamentelor de către debitor) care a fost prelungit sau renegociat se clasifică:

1) În cazul prelungirii – nu mai sus de categoria "supravegheat" pentru activele care la data prelungirii sînt clasificate în categoria "standard" sau "supravegheat" și nu mai sus de categoria activului la data prelungirii pentru activele care la aceeași dată sînt clasificate în categoria "substandard" sau "dubios (îndoielnic)", dacă plățile la data prelungirii au fost achitate băncii. În așa fel acesta se clasifică pentru o perioadă de 6 luni după prelungire, dacă dobînda și suma de bază a activului/angajamentului condițional vor fi achitate regulat (cel puțin lunar). Ulterior, pentru activele care la data prelungirii sînt clasificate în categoria "supravegheat", dacă dobînda și suma de bază a activului/angajamentului condițional vor fi achitate regulat (cel puțin lunar) și situația financiară atestă o înaltă capacitate de executare a angajamentelor de către debitor, acestea ar putea fi clasificate mai favorabil, iar pentru cele clasificate în categoria "substandard" sau "dubios

(îndoielnic)", dacă dobînda și suma de bază a activului/angajamentului condițional vor fi achitate regulat (cel puțin lunar), acesta ar putea fi clasificat mai favorabil în funcție de circumstanțe, dar nu mai sus de categoria "supravegheat".

În cazul în care activul a fost prelungit de două ori și mai mult din cauza situației financiare instabile, acesta se reclassifică nu mai sus de categoria "substandard" pe parcursul următoarelor 12 luni sau până la scadența activului, în cazul în care maturitatea reziduală este mai mică de 12 luni. Ulterior prelungirii, dacă dobînda activului/angajamentului condițional va fi achitată regulat (cel puțin lunar), iar suma de bază va fi achitată cel puțin trimestrial în rate aproximativ egale în decursul a 12 luni consecutive și situația financiară atestă capacitatea de executare a angajamentelor de către debitor, acestea pot fi clasificate mai favorabil în funcție de circumstanțe, dar nu mai sus de categoria "supravegheat". În caz contrar, se face o clasificare mai dură.

2) În cazul renegocierii – nu mai sus de categoria "substandard" pentru activele care la data renegocierii sînt clasificate în categoria "standard" sau "supravegheat" și nu mai sus de categoria activului la data renegocierii pentru activele care la aceeași dată sînt clasificate în categoria "substandard" sau "dubios (îndoielnic)", dacă dobînda calculată la data renegocierii a fost achitată băncii sau urmează a fi achitată în primele 3 luni după data renegocierii. În așa fel acesta se clasifică pentru o perioadă de 3 luni după renegociere, dacă dobînda și suma de bază a activului/angajamentului condițional vor fi achitate regulat (cel puțin lunar). Ulterior, pentru activele care la data renegocierii sînt clasificate în categoria "substandard" sau "dubios (îndoielnic)", dacă dobînda și suma de bază a activului/angajamentului condițional vor fi achitate regulat (cel puțin lunar), acesta ar putea fi clasificat mai favorabil, în funcție de circumstanțe dar nu mai sus de categoria "supravegheat". În caz contrar, se face o clasificare mai dură.

[Pct.30 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.30 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

[Pct.30 completat prin Hot.BNM nr.301 din 20.12.2012, în vigoare 27.12.2012]

31. Activul/angajamentul condițional cu rambursarea/stingerea la vedere se clasifică nu mai sus de categoria "supravegheat" de la data la care a expirat termenul primei achitări a dobînzii sau de la data la care banca cere rambursarea/stingerea activului/angajamentului condițional și cerința nu este satisfăcută.

În cazul în care activul este ulterior prelungit sau renegociat se efectuează clasificarea conform pct.30.

32. În cazul în care au fost rambursate plățile față de activul expirat, clasificat "substandard" și mai dur și activul devine la termen, atunci acest activ poate fi clasificat ca standard sau supravegheat în funcție de circumstanțe. În cazul în care la astfel de activ iarăși nu se achită plata în termen de 30 de zile, inclusiv, acesta se clasifică nu mai sus ca "substandard", în funcție de circumstanțe pînă cînd activul devine la termen.

[Pct.32 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

33. Creditul de consum, creditul acordat salariatului băncii (negarantat prin gaj sau alte mijloace de garantare) în valoare (suma specificată în contract) de pînă la 400 mii de lei și creditul acordat persoanei juridice, persoanei fizice care practică activitate de întreprinzător, întreprinderii individuale, gospodăriei țărănești, persoanei fizice care practică activitate profesională în sectorul justiției și birourilor înființate de acestea, precum și cabinetelor individuale ale medicilor de familie în valoare (suma specificată în contract) de pînă la 1 milion de lei care nu este garantat cu gaj sau prin alte mijloace de garantare, a căror rambursare se bazează numai pe obligația debitorului și pe procedurile asigurătorii interne ale băncii, precum și datoriile debitoare ale persoanelor fizice și juridice în valoarea respectivă se clasifică în felul următor:

1) Pentru creditele/datoriile debitoare a căror plată se efectuează nu mai rar decît o dată pe lună:

- a) în cazul în care debitorul a reținut plățile pînă la 30 de zile creditul/datoria debitoare se clasifică nu mai sus de categoria "supravegheat";
- b) în cazul în care debitorul a reținut plățile de la 31 pînă la 60 de zile creditul/datoria debitoare se clasifică nu mai sus de categoria "substandard";
- c) în cazul în care debitorul a reținut plățile de la 61 pînă la 90 de zile creditul/datoria debitoare se clasifică nu mai sus de categoria "dubios (îndoielnic)";
- d) în cazul în care debitorul a reținut plățile cu mai mult de 90 de zile creditul/datoria debitoare se clasifică nu mai sus de categoria "compromis (pierderi)".

2) Creditele/datoriile debitoare a căror plată se efectuează mai rar decît o dată pe lună se clasifică cu o categorie mai dură pentru fiecare caz prevăzut la punctul 1, cu excepția celor care deja au fost clasificate în categoria "compromis (pierderi)".

În cazul în care suma tuturor creditelor (suma specificată în contract) acordate în condițiile acestui punct unui debitor depășește valorile creditelor indicate în prezentul punct, clasificarea acestora se efectuează în conformitate cu punctele 14 - 17.

[Pct.33 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.33 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

33¹. Creditele/datoriile debitoare în valoare (suma specificată în contract) de pînă la 400 mii de lei în cazul persoanelor fizice care nu practică activitate de întreprinzător și de pînă la 1 milion de lei în cazul persoanelor juridice, persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, întreprinderilor individuale, gospodăriilor țărănești, persoanelor fizice care practică activitate profesională în sectorul justiției și birourilor înființate de acestea, precum și cabinetelor individuale ale medicilor de familie, cu excepția creditelor prevăzute la punctul 33, care sunt total sau parțial asigurate cu garanții financiare acordate în cadrul proiectelor specializate de către organizațiile financiare internaționale și/sau de persoanele juridice al căror obiect de activitate îl constituie garantarea creditelor și al căror patrimoniu este constituit majoritar din participații ale băncilor licențiate sau ale statului:

- a) în cazul în care debitorul a reținut plățile de la 31 pînă la 60 de zile creditul/datoria debitoare se clasifică nu mai sus de categoria "supravegheat";
- b) în cazul în care debitorul a reținut plățile de la 61 pînă la 90 de zile creditul/datoria debitoare se clasifică nu mai sus de categoria "substandard";
- c) în cazul în care debitorul a reținut plățile de la 91 pînă la 180 de zile creditul/datoria debitoare se clasifică nu mai sus de categoria "dubios (îndoielnic)";
- d) în cazul în care debitorul a reținut plățile cu mai mult de 181 de zile creditul/datoria debitoare se clasifică nu mai sus de categoria "compromis (pierderi)".

[Pct.33¹ modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.33¹ introdus prin Hot.BNM nr.301 din 20.12.2012, în vigoare 27.12.2012]

34. Pe lîngă respectarea termenelor de plată la creditele/datoriile debitoare, în cadrul procesului de clasificare, se vor evalua procedurile asigurătorii interne privind acordarea/apariția, supravegherea și rambursarea creditelor/datoriilor debitoare ale persoanelor fizice și juridice. Adicional, la clasificarea creditelor/datoriilor debitoare ale persoanelor juridice, persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, întreprinderilor individuale, gospodăriilor țărănești, persoanelor fizice care practică activitate profesională în sectorul justiției și birourilor înființate de acestea, precum și cabinetelor individuale ale medicilor de familie se ține cont și de situația financiară a acestora, iar în cazul persoanelor fizice care nu practică activitate de întreprinzător și care pe parcursul ultimelor 6 luni au înregistrat plăți expirate - de veniturile confirmate (noțiune prevăzută de Regulamentul privind creditarea responsabilă a consumatorilor de către bănci, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.101/2022). În cazul constatării unor neajunsuri substanțiale ale acestora,

creditul/datoria debitoare se clasifică într-o categorie mai dură, decât cele prevăzute la pct.33 subpct.1) și 2), în funcție de circumstanțe.

[Pct.34 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

35. Creditele acordate și angajamentele condiționale de acordare pe viitor a mijloacelor bănești unui debitor (cu excepția băncilor), ale cărui datorii depășesc de 8 ori capitalul propriu al acestuia (în cazul în care nu există alte probleme potențiale sau reale legate de situația financiară a acestuia sau de garantarea creditului) se clasifică nu mai sus de categoria "supravegheat".

[Pct.35 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

35¹. Creditele acordate și angajamentele condiționale de acordare pe viitor a mijloacelor bănești unui debitor (cu excepția băncilor), ale cărui datorii depășesc de 30 ori capitalul propriu al debitorului și nu există alte probleme potențiale sau reale legate de situația financiară a acestuia sau de garantarea creditului, se clasifică nu mai sus de categoria "substandard". Prevederile respective nu se aplică următoarelor situații:

a) pentru creditele și angajamentele condiționale (suma specificată în contract) cumulativă este mai mică sau egală cu 1000000 lei;

b) pentru creditele și/sau angajamentele condiționale asigurate în proporție de cel puțin 50 la sută din valoarea expunerii față de debitor, cu garanții reale aflate în proprietatea debitorului sau a asociatului care exercită controlul asupra acestuia, sau a beneficiarului efectiv al debitorului, în cazul în care debitorul este o persoană juridică (gajul bunurilor imobile, mijloacelor fixe și circulante, cu excepția creanțelor sau altor drepturi patrimoniale).

[Pct.35¹ completat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.35¹ introdus prin Hot.BNM nr.45 din 01.10.2015, în vigoare 13.05.2016]

36. În cazul realizării de către bancă a angajamentului condițional în favoarea persoanei terțe (așa ca garanțiile, acreditivile și alte plăți efectuate de către bancă în favoarea persoanei terțe, în cazul neîndeplinirii angajamentelor de plată de către clientul băncii conform prevederilor acordului clientului cu persoana terță sau în baza altor condiții) și reflectării creanței respective ca activ al băncii (cu excepția angajamentelor condiționale care au fost emise în cadrul creditelor), acesta se clasifică nu mai sus de categoria "substandard".

37. La clasificarea valorilor mobiliare și deținerilor băncilor în capitalul întreprinderilor, evaluarea se efectuează ținând cont de situația financiară și alți factori cantitativi, precum și calitativi (ex. calitatea managementului, transparența informației, domeniul de activitate, piața de desfacere etc.) ai emitentului valorii mobiliare și respectiv al întreprinderii în care banca are dețineri. Suma valorilor mobiliare investiționale supusă clasificării trebuie să includă, după caz, prima sau scontul.

[Pct.37 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

38. La clasificarea angajamentelor condiționale se evaluează persoana care va deveni debitorul băncii sau care va avea creanță față de bancă ca urmare a realizării contractului aferent angajamentului respectiv.

39. La clasificarea activelor/angajamentelor condiționale:

1) În cazul în care debitorul beneficiază de credit în valută străină sau atașat la cursul valutei străine și nu dispune de venituri în astfel de valută în mărime suficientă pentru deservirea și rambursarea angajamentelor în valută străină sau atașate la cursul valutei străine conform prevederilor contractuale, creditul se clasifică conform reglementărilor interne care specifică aplicarea în cadrul clasificării a unui grad mai mic de îndatorare, o analiză mai exigentă a fluxurilor mijloacelor bănești prognozate etc. În

cazul lipsei unor astfel de reglementări, creditul respectiv se clasifică într-o categorie mai dură cu un nivel decît în cazurile în care debitorul dispune de venituri în valută străină.

2) În cazul în care dobînda aferentă activului este cerută spre plată o dată în trimestru, activul se clasifică nu mai sus de categoria "supravegheat", o dată în semestru – nu mai sus de categoria "substandard", o dată în an – nu mai sus de categoria "dubios". Clasificarea respectivă se aplică și în cazul în care banca acordă debitorului o perioadă de grație privind achitarea dobînzii mai mare de un trimestru.

Prevederea respectivă nu se extinde asupra activelor care au drept scop finanțarea activităților sezoniere din domeniul agriculturii (periodicitatea plății dobînzilor nu trebuie să fie mai mare de 6 luni), a celor investiționale care se caracterizează prin ciclul îndelungat de obținere a profiturilor (periodicitatea plății dobînzilor nu trebuie să fie mai mare de 6 luni), precum și asupra activelor a căror sursă sînt mijloacele bănești obținute sub formă de credit de la organizațiile financiare internaționale, în cazul în care este stabilită o anumită periodicitate privind achitarea dobînzilor aferente acestor mijloace bănești. Activele menționate urmează a fi clasificate conform reglementărilor interne care specifică aplicarea în cadrul clasificării a unui grad mai mic de îndatorare, o analiză mai exigentă a fluxurilor mijloacelor bănești prognozate etc.

3) Creditul nou-acordat se clasifică nu mai sus de categoria "substandard", dacă anterior deciziei de acordare (maximum 30 de zile) banca nu a dispus de informații ce țin de istoria de credit de la birourile istoriilor de credit licențiate în Republica Moldova în cazul persoanelor rezidente, raportul de la biroul de credit din țara de origine, dacă o astfel de instituție există în țara de origine, sau altă informație disponibilă privind istoria de credit a debitorului în cazul persoanelor nerezidente, și, după caz, de altă informație relevantă care se referă la respectarea de către debitor a obligațiilor sale contractuale în ultimii 3 ani (certificate de la alte bănci; extrase din conturile deschise la alte bănci și altă informație ce face posibilă evaluarea istoricului respectării obligațiilor contractuale), precum și în cazul în care debitorul a refuzat să prezinte alte informații relevante privind istoria sa de credi. O astfel de clasificare se efectuează de către bancă pînă la obținerea informațiilor respective, precum și în cazul în care banca nu dispune de informații actualizate (la modificarea oricăror condiții contractuale sau cel puțin anual) ce țin de conținutul istoriei de credit privind respectarea de către debitor a obligațiilor asumate prin contractele anterioare de credit.

4) Creditul acordat și garantat doar cu fidejusiune se clasifică nu mai sus de categoria "substandard", dacă persoana care a furnizat fidejusiunea nu dispune de bunuri suficiente (ex. mijloace bănești, active fixe, circulante) pentru a garanta obligația sau nu atestă capacitatea de rambursare a creditului. Prevederile respective nu se aplică creditelor acordate persoanelor fizice în sumă (suma specificată în contract) cumulativă de pînă la 400 mii de lei și creditelor acordate persoanelor juridice, persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, întreprinderilor individuale, gospodăriilor țărănești, persoanelor fizice care practică activitate profesională în sectorul justiției și birourilor înființate de acestea, precum și cabinetelor individuale ale medicilor de familie în sumă (suma specificată în contract) cumulativă de pînă la 1 milion de lei.

5) Angajamentele condiționale noi de acordare a creditelor se clasifică conform prevederilor capitolului III, cu excepția prevederilor aferente gajului/garanției prevăzute la punctele 13-17, dacă acordarea sumei integrale sau a fiecărei tranșe a creditului aferent angajamentului condițional este determinată de constituirea gajului/garanției suficiente pentru acoperirea creditului care va fi eliberat și dacă este oferit de către bancă un termen, ce nu depășește 60 de zile de la data debursării sumei inițiale a creditului sau a tranșei acestuia, pentru înregistrarea gajului/garanției.

[Pct.39 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.39 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

40. Active, cu excepția bunurilor imobile, precum și bunurilor imobile cu echipamentul aferent ce reprezintă parte componentă a unui complex patrimonial, transmise în posesie/achiziționate în schimbul rambursării datoriilor se clasifică în felul următor:

1) nu mai sus de categoria "substandard" pe o perioadă de 12 luni din data recunoașterii în evidența contabilă a acestora ca active deținute pentru vânzare;

2) nu mai sus de categoria "dubios", dacă banca nu a comercializat activele respective în decursul a 12 luni din data recunoașterii în evidența contabilă a acestora, dar perioada de clasificare a activului deținut pentru vânzare a fost prelungită;

3) nu mai sus de categoria "compromis", dacă banca nu a comercializat activele respective în decursul a 12 luni și perioada de clasificare a activului ca deținut pentru vânzare nu a fost prelungită;

4) în categoria "compromis", dacă banca nu a comercializat activele respective în limita perioadei prelungite de clasificare a activului deținut pentru vânzare;

5) în categoria "compromis", dacă proprietarul activelor respective reprezintă o persoană juridică în proces de insolabilitate/lichidare, cu excepția bunurilor separate sau în proces de separare din masa debitoare, care se clasifică, în funcție de situații, conform alin.1)-4) din prezentul punct;

6) conform pct.33-34, dacă activul este comercializat cu plata valorii acestuia în rate și reflectat în evidența contabilă ca datorie debitoare.

[Pct.40 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.40 completat prin Hot.BNM nr.301 din 20.12.2012, în vigoare 27.12.2012]

40¹. Bunurile imobile, precum și bunurile imobile cu echipamentul aferent ce reprezintă parte componentă a unui complex patrimonial, transmise în posesie/achiziționate în schimbul rambursării datoriilor se clasifică în felul următor:

1) nu mai sus de categoria "substandard" pe perioada de 24 luni din data recunoașterii activului în evidența contabilă cu efectuarea evaluării independente, cel puțin, anuale a activului respectiv;

2) nu mai sus de categoria "dubios" la expirarea termenului de 24 luni din data recunoașterii activului în evidența contabilă cu efectuarea evaluării independente, cel puțin, anuale a activului respectiv;

3) în categoria "compromis", dacă proprietarul activelor respective reprezintă o persoană juridică în proces de insolabilitate/lichidare, cu excepția bunurilor separate sau în proces de separare din masa debitoare, care se clasifică, în funcție de situații, conform alin.1)-2) din prezentul punct;

4) conform pct.33-34, dacă activul este comercializat cu plata valorii acestuia în rate și reflectat în evidența contabilă ca datorie debitoare.

Evaluările independente menționate la alineatele 1) și 2) urmează a fi confirmate de o societate de audit independentă în conformitate cu Standardul Internațional de Audit: ISA 805 "Considerări speciale – Misiuni de audit ale componentelor individuale ale situațiilor financiare și ale elementelor specifice, conturilor sau altor aspecte ale componentelor situațiilor financiare" preliminar clasificării activelor respective.

[Pct.40¹ modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.40¹ introdus prin Hot.BNM nr.301 din 20.12.2012, în vigoare 27.12.2012]

VII. REZERVE GENERALE PENTRU RISCURI BANCARE

41. Rezervele generale pentru riscuri bancare reprezintă diferența dintre mărimea calculată conform pct.27 a reducerilor pentru pierderile la active/angajamente condiționale și mărimea bilanțieră a reducerilor pentru pierderi din deprecierea acelorași active și a provizioanelor pentru pierderi la aceleași angajamente condiționale formate conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

[Pct.41 modificat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

42. Rezervele generale pentru riscuri bancare se constituie cel puțin anual, la sfârșitul anului de gestiune (la situația din 31 decembrie), din profitul nedistribuit al anului curent sau, în caz de insuficiență, din profitul anilor precedenți.

[Pct.42 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.42 în redacția Hot.BNM nr.301 din 20.12.2012, în vigoare 27.12.2012]

43. În cazul în care profitul nedistribuit al anului curent și/sau profitul anilor precedenți al băncii este insuficient pentru a acoperi nivelul necesar al rezervelor pentru riscurile bancare, deficitul se consideră ca mărime incompletă a reducerilor pentru pierderi la active/angajamente condiționale care diminuează fondurile proprii de nivel 1 de bază și urmează să fie dezvăluit în Notele explicative la situațiile financiare.

[Pct.43 modificat prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

[Pct.43 completat prin Hot.BNM nr.131 din 21.05.2015, în vigoare 03.08.2015]

44. În cazul micșorării mărimii reducerilor pentru pierderile la active/angajamente condiționale, calculate conform prezentului regulament, față de mărimea reflectată în contul rezerve generale pentru riscuri bancare, restituirea mijloacelor se efectuează pe aceleași conturi de profit nedistribuit din care au fost formate rezervele respective.

VIII. ALTE PREVEDERI

45. Banca nu acordă mijloace bănești, inclusiv mijloace bănești suplimentare, în scopul achitării de către contraparte a datoriilor (suma de bază a activului și/sau angajamentului condițional, dobânzile, penalitățile și/sau alte plăți aferente acestuia) sale față de bancă sau a datoriilor față de bancă ale persoanelor afiliate sau aflate în legătură cu contraparta, cu excepția:

1) cazurilor de răscumpărare a datoriei debitorului de la altă bancă, de la o organizație de creditare nebanară și de la asociația de economii și împrumut;

2) cazurilor de consolidare a datoriilor debitorului băncii - persoană fizică ce nu practică activitate de întreprinzător cu posibilitatea majorării limitei de creditare, respectând, cumulativ, următoarele condiții:

a) pe durata vieții creditelor se admite doar o singură consolidare;

b) scadența datoriei consolidate nu va depăși cea mai mare scadență a datoriilor consolidate;

c) cea mai mare datorie pe care o înregistrează debitorul la data consolidării nu depășește 50% din valoarea datoriei consolidate;

d) debitorul nu a reținut plățile aferente datoriilor înregistrate mai mult de 30 de zile pe parcursul ultimelor 6 luni până la data consolidării;

e) limita datoriei consolidate va fi stabilită în conformitate cu capacitatea de rambursare curentă și viitoare a datoriei de către debitor, pornind de la politicile și procedurile băncii de administrare a riscurilor de credit.

[Pct.45 în redacția Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

45¹. Datoria contrapărții rezultată din consolidarea mai multor datorii ale acesteia va fi clasificată, la data consolidării, nu mai sus de categoria cea mai dură în care a fost clasificată cel puțin una dintre datoriile contrapărții până la consolidare.

[Pct.45¹ introdus prin Hot.BNM nr.290 din 14.11.2024, în vigoare 01.07.2025]

46. Banca prezintă raportul privind clasificarea activelor și angajamentelor condiționale și calcularea reducerilor pentru pierderi la active/angajamente condiționale în conformitate cu cerințele Băncii Naționale a Moldovei aferente raportării.

LISTA
hotărîrilor Băncii Naționale a Moldovei care se abrogă

1. Hotărîrea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.224 din 30 august 2007 "Cu privire la Regulamentul cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale și formarea reducerilor pentru pierderi la active și provizioanelor pentru pierderi la angajamente condiționale" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.149-152, art.560).

2. Punctul VIII din Hotărîrea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.171 din 11 septembrie 2008 "Cu privire la modificarea și completarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.180-181, art.536).

3. Punctul 2 din Hotărîrea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.86 din 30 aprilie 2010 "Privind modificarea și completarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.94-97, art.357).

4. Hotărîrea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.229 din 18 noiembrie 2010 "Cu privire la modificarea și completarea Regulamentului cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale și formarea reducerilor pentru pierderi la active și provizioanelor pentru pierderi la angajamente condiționale" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.1-4, art.59).

5. Punctul 1 din Hotărîrea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.82 din 21 aprilie 2011 "Cu privire la modificarea și completarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.87-90, art.569).